

Tax Policy Journal

Tax Policy Bureau, Fiscal Policy Office

Edition 1, Volume 48

August 2017

บิทคอยน์ (Bitcoin)

๑. ความเป็นมา

เงินดิจิทัล หรือ
สื่อกลางการแลกเปลี่ยนแบบดิจิทัล
(Cryptocurrencies) ได้เข้ามา
มีบทบาทมากขึ้นในยุคปัจจุบัน
ซึ่งเงินดิจิทัลนั้นมีหลากหลายรูปแบบ
ตัวอย่างเช่น Bitcoin Litecoin
หรือ Dash เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบัน
มีเงินดิจิทัลที่แตกต่างกันทั้งหมด
28 รูปแบบ เงินดิจิทัลที่แตกต่างกัน
ดังกล่าวมีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกัน คือ
ค่าของตัวเองขึ้นกับอุปสงค์และ
อุปทานในตลาด ลักษณะของ
เงินดิจิทัลแตกต่างกับเงินกระดาษ
(Fiat money) อย่างสิ้นเชิง
เพราะเงินดิจิทัลจะถูกจัดอยู่ใน
รูปของรหัสที่ไม่สามารถจับต้องได้
เท่านั้น

บิทคอยน์ (Bitcoin) คือ
เงินดิจิทัลประเภทหนึ่งที่มีความนิยม
และเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย
บิทคอยน์ถูกก่อตั้งขึ้นในปี 2552
โดยนายซาโตชิ นาคาโมโตะ บิทคอยน์
ถูกวางระบบให้มีการควบคุม
ที่กระจายไม่มีศูนย์กลางการควบคุม
เพื่อให้ระบบไม่ตกอยู่การควบคุมของ
คน ๆ เดียว และระบบทั้งหมดไม่ได้

ที่มา : <https://blockchaininfo.th/charts/market-price?timespan=all>

อยู่ภายใต้รัฐบาลหรือองค์กรใด ๆ
ทั้งสิ้น แต่บิทคอยน์ถูกกำหนดให้มี
อย่างจำกัด โดยสามารถถูกผลิต
ขึ้นมาได้เพียง 21 ล้านบิทคอยน์
เท่านั้น และมูลค่าของบิทคอยน์
จะถูกอ้างอิงผ่านสมการคณิตศาสตร์
ที่ซับซ้อน และเมื่อมีอุปสงค์มากกว่า
อุปทาน บิทคอยน์จะมีราคาสูงขึ้น
และจะถูก “ขุด” ขึ้นมาได้ยากยิ่งขึ้น
จากการที่บิทคอยน์เป็นที่นิยมและ
ได้รับการยอมรับมากขึ้นเรื่อย ๆ นั้น
สามารถอ้างอิงได้จากกราฟมูลค่า
ของบิทคอยน์ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น
อย่างต่อเนื่อง

บิทคอยน์สามารถใช้แทน
เงินสดเพื่อซื้อสินค้าออนไลน์ หรือ
สามารถซื้อขายเพื่อเก็งกำไรได้ผ่าน
เว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น bitcoin.co.th
 เป็นต้น ผู้ลงทุนจำเป็นต้อง

Inside This Issue

••

World Taxation in Brief

บิทคอยน์ (Bitcoin)

โดย

นางสาวจันทร์ฉัตร บุญมา

นักศึกษาดูงาน

สำนักนโยบายภาษี

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

*ผู้เขียนขอขอบคุณ

นางสาวสุมาลี สติติชัยเจริญ

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายภาษี

สำหรับข้อแนะนำ

ดาวนโหลดโปรแกรมชื่อ Bitcoin
Wallet ซึ่งโปรแกรมจะสร้างเลขที่
บัญชี (Address) ในระบบ และ
ธุรกรรมทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการซื้อ
หรือขายบิทคอยน์จะบันทึกอยู่ใน
ไฟล์การทำธุรกรรม (Block Chain)
และกำหนดค่าธรรมเนียมโดย
Miners หรือเรียกอีกอย่างว่า
“นักขุด” เนื่องจากจำนวนของ
บิทคอยน์ไม่ได้ถูกกำหนดขึ้นจาก
รัฐบาลหรือหน่วยงานใด ทำให้ต้อง

เกิดการ “ขุด” เพื่อค้นหาบิทคอยน์ขึ้น ซึ่งการ “ขุด” ดังกล่าวต้องดำเนินการทางโปรแกรมที่ถูกกำหนดขึ้นโดยผู้ก่อตั้งวิธีการ คือ เมื่อมีการทำธุรกรรมเกิดขึ้นข้อมูลทั้งหมดของทุก Address จะถูกบันทึกใน Block Chain ซึ่งเป็นข้อมูลที่เปิดเผยให้แก่สาธารณชนเพื่อให้เกิดความโปร่งใส “นักขุด” จะนำข้อมูลจาก Block Chain มาประมวลผลผ่านรหัสสมการคณิตศาสตร์จนสามารถค้นพบรหัสที่ถูกต้อง (Hash) เมื่อระบบสามารถหารหัสที่ถูกต้องออกมาได้แล้วจะสามารถนำรหัสดังกล่าวไปแลกเป็นบิทคอยน์ได้ โดย 1 Hash สามารถแลกได้ 12.5 บิทคอยน์ ซึ่งการค้นหา Hash ในปัจจุบันเป็นไปได้ยากขึ้น เพราะอุปสงค์ของบิทคอยน์ที่สูงขึ้น ทำให้การค้นหาบิทคอยน์ใหม่เป็นไปได้ยากมากยิ่งขึ้น ประจวบกับการพัฒนาระบบโปรแกรมการ “ขุด” Hash ที่มีการแข่งขันสูงขึ้นเรื่อย ๆ อีกด้วย

2. ความสำคัญของบิทคอยน์

บิทคอยน์เป็นที่นิยมและยอมรับใน 50 กว่าประเทศทั่วโลก ยกตัวอย่างเช่น Silicon Valley ในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ถูกจัดอันดับเป็นเมืองที่มีจำนวนการใช้เงินดิจิทัลในการจับจ่ายใช้สอย และมีตู้ถอนเงินบิทคอยน์อัตโนมัติมากที่สุดในโลก มากไปกว่านั้น ประเทศในแถบยุโรปได้ให้

ความสนใจกับการใช้บิทคอยน์เสมือนเป็นเงินจริง และยังมีกรณีภาษีเพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้บิทคอยน์มากยิ่งขึ้นด้วย ส่วนประเทศในทวีปเอเชีย เช่น เกาหลีใต้ ได้เปิดโอกาสให้เข้าถึงบิทคอยน์โดยให้มีการจำหน่ายบิทคอยน์ ณ ร้านสะดวกซื้อและเปิดการสัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุนในเงินดิจิทัล นอกจากนี้ ความนิยมของบิทคอยน์ยังสามารถเห็นได้จากร้านค้าและบริการต่าง ๆ ที่มีการเปิดรับชำระด้วยบิทคอยน์ เช่น Subway, Microsoft, Dell หรือเว็บไซต์บริการออนไลน์อย่าง Expedia เป็นต้น และยังมีสินค้าและบริการอีกไม่น้อยกว่า 60 ร้านที่รับชำระด้วยบิทคอยน์

3. การจัดเก็บภาษีบิทคอยน์

เนื่องจากความนิยมต่อบิทคอยน์เพิ่มสูงขึ้น ทำให้หลายประเทศกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บภาษีบิทคอยน์ และการกำกับดูแลการใช้บิทคอยน์ เช่น ประเทศสหรัฐ อังกฤษ นอร์เวย์ แคนาดา และสิงคโปร์ เป็นต้น โดยการจัดเก็บภาษีบิทคอยน์หรือเงินดิจิทัล ประเทศที่จัดเก็บจะไม่ถือบิทคอยน์เป็นเงินตรา แต่จะปฏิบัติเหมือนเป็นสินค้าทุน โดยส่วนใหญ่เก็บเป็นภาษีผลได้จากการลงทุน (Capital Gain tax) โดยให้การยกเว้นไม่เก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม

ส่วนประเทศสิงคโปร์ถือบิทคอยน์เป็นสินค้าประเภทหนึ่ง จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) เมื่อมีการขายบิทคอยน์ เนื่องจากประเทศสิงคโปร์ไม่มีการจัดเก็บภาษีผลได้จากการลงทุน

ตัวอย่างวิธีการจัดเก็บภาษีของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดวิธีการจัดเก็บภาษี โดยกรมสรรพากร (Internal Revenue Service) ซึ่งบิทคอยน์จะจัดเก็บภาษีในอัตราเดียวกับภาษีผลได้จากการลงทุน โดยจะคำนวณผลได้ของการลงทุนจากส่วนต่างของราคาซื้อกับราคาปัจจุบันในวันกำหนดชำระภาษี โดยอัตราภาษีจะไม่ต่างไปจากการเก็บภาษีผลได้จากการลงทุนในพันธบัตรและหุ้น

ที่มา : bitcoin.co.th

4. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บิทคอยน์ในประเทศไทย ยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก จึงเป็นเหตุให้ยังไม่มีข้อบังคับทางกฎหมาย

มาใช้บังคับ แต่อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาจากประเทศที่มีการออกกฎหมายและมาตรการภาษีบิตคอยน์มาใช้บังคับ โดยจะพบว่า การเก็บภาษีขึ้นอยู่กับระบบการจัดเก็บภาษีของประเทศนั้น ๆ โดยปัจจุบันเงินดิจิทัลมีส่วนสำคัญในระบบเศรษฐกิจ โดยเงินดิจิทัลเป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ซึ่งเงินดิจิทัลเป็นการทำธุรกรรมทางการเงินที่สะดวกและรวดเร็ว มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบการทำธุรกรรมทางการเงินได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถถือระยะยาวเพื่อเก็งกำไรได้

เงินดิจิทัลจึงเป็นที่นิยมและมีความต้องการที่จะใช้เงินดิจิทัลที่สูงขึ้น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการกำหนดกฎหมายหรือแนวทางปฏิบัติในการควบคุมดูแลการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเงินดิจิทัลที่ชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้ง ควรมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลการจัดเก็บภาษีบิตคอยน์อย่างชัดเจน ดังเช่นในหลาย ๆ ประเทศ ได้มีแนวทางปฏิบัติให้กับผู้ใช้บิตคอยน์

บรรณานุกรม :

1. <https://bitcoin.co.th/>
2. <http://www.coindesk.com/math-behind-bitcoin/>
3. <https://bitcoin.tax/faq>
4. <http://www.investopedia.com/university/definitive-bitcoin-tax-guide-dont-let-irs-snow-you/>
5. <https://news.bitcoin.com/worlds-top-10-bitcoin-friendly-countries/>
6. <http://bitscan.com/articles/bitcoin-tax-overview-how-countries-currently-will-tax-bitcoin>

Tax Policy Journal เป็นวารสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านนโยบายภาษีอากรของไทยและต่างประเทศ
จัดทำโดย สำนักนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

สนใจรับวารสารทางอีเมล หรือมีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ โปรดติดต่อบรรณาธิการ นางสาววันทนา ไสสอาด โทร. 0 2273 9020
ต่อ 3516 หรือ E-mail : wantana@fpo.go.th